

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **180425-180426**

Länkliniken Ögonsjukvården Sörmland
Klinik

Ort

Eskilstuna/Nyköping

Renata Kalman och Susann Andersson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonsjukvården i Sörmland är organiserad som länsklirik, innefattande ögonmottagningarna i: Eskilstuna (Mälarsjukhuset), Nyköping (Nyköpings lasarett) och Katrineholm (Kullbergiska sjukhuset). Kliniken leds av en verksamhetschef med stöd av medicinskt rådgivande läkare samt enhetschefer på de tre mottagningarna. Kliniken har för närvarande ca 10 specialist tjänster och 6st ST läkare. Upptagningsområdet är drygt 341 000 invånare.

Länskliniken har ansvar för ögonsjukvård i upptagningsområdet. Det mesta av vården sköts polikliniskt men det finns tillgång till slutenvårdsplatser om behov uppstår. Alla tre enheterna bedriver katarakt- och ögonplastik kirurgi. På Mälarsjukhuset finns även strabism kirurgi samt viss bakre segment kirurgi. På enheten i Katrineholm sköts en stor del av klinikens behov av glaukomkirurgi. Neurooftalmolog från S:t Eriks Ögonsjukhus arbetar på kliniken en dag/vecka. Delar av verksamheten såsom akuta trauma, avancerande korneala åkommor, svåra uveiter liksom resterande bakre segment och glaukom kirurgi remitteras i första hand till Universitetssjukhuset i Örebro. Kliniken har 24 timmars jour för patienter med akut ögonåkomma. Helgjouren delas med Ögonkliniken i Västerås. Verksamheten, med sidoutbildning inräknad, är tillräckligt allsidig avseende patientsammansättning och sjukdomspanorama för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas. Det finns skriftliga riktlinjer från verksamheten om hur specialistutbildningen skall genomföras och utvärderas.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Kliniken är något underbemannad vad gäller specialister och man tar in hyrläkare på regelbunden basis. Alla ST-handledare, liksom ST-studierektorn är specialister inom oftalmologi och är fast anställda på kliniken. Studierektorn jobbar på den minsta enheten (Katrineholm). Studierektorn har en hög ambitionsnivå vad gäller ST-utbildningen och flera förbättringar vad gäller ST-utbildningsklimatet planeras införas närmaste månaderna. Bland annat kommer frågedoktor-/bakjoursfunktion schemaläggas.

Det är endast en del av handledarna som har gått handledarutbildning enligt aktuella föreskrifter. Det finns skriftliga instruktioner för hur handledningen ska gå

till, liksom skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn. Handledarträffar är planerade och kommer hållas första gången hösten 2018.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

De inspekterade mottagningarna, i Eskilstuna och Nyköping har ändamålsenliga och välutrustade lokaler (ögonmottagningen i Katrineholm har för närvarande ingen ST läkare och har därför inte inspekterats). ST-läkarna har tillgång till ostörd arbetsplats med egen dator. Det finns tillgång till adekvat bibliotekstjänst och aktuella tidskrifter.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare har ST-kontrakt och får en introduktion enligt en generell introduktionsplan som finns. Individuell utbildningsplan upprättas, men saknar långsiktig planering.

Generell plan finns för utbildningstidens innehåll.

ST-läkarna deltar för lite i klinikens jourverksamhet.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.

- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Alla ST-läkare har en egen handledare. Uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen dokumenteras. Schemalagd handledning finns en timma/vecka. Verksamhetschefen har regelbundna medarbetarsamtal med alla läkare. Kliniken håller på att införa specialistkollegium samt regelbundna träffar mellan ST läkarna och studierektor. Strukturerad schemalagd sidoutbildning i bakre segment samt ev uvea och kornea planeras att genomföras vid Universitetssjukhuset i Örebro. I det dagliga kliniska arbetet har ST-läkaren tillgång till specialist som har egen mottagning. Speciellt utsedd bakjour/frågedoktor för ST håller på att införas.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretisk utbildning prioriteras av klinikledningen och ST-läkarna får gå på alla SK-kurser som de kommer med på. ST-läkarna erbjuds även andra externa utbildningar, till exempel regionala ST-dagar samt länsgemensamma kurser som täcker de flesta a- och b-delmålen.

Tid för självstudier schemaläggs regelbundet.

Kliniken har ca en timme internutbildning varje vecka där även ST-läkarna deltar, men det finns ingen specifik regelbunden internutbildning för ST läkare i dagsläget. Detta planeras dock att införas i samband med kommande ST träffar. Det finns internutbildning för ST i samband med nya blockplaceringar.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.

- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST- läkarna har möjlighet att delta i en läns gemensam kurs, via FOU enheten, för att uppnå medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt enligt målbeskrivningen. Det finns goda förutsättningar för att genomföra kvalitets- och vetenskapligt arbete på kliniken.

Om ST- läkaren så önskar finns det möjlighet till fortsatt forskning. Granskning av vetenskapliga artiklar kommer att ske inom ramen för klinikkens interna utbildningar. Det har inte publicerats något självständigt forskningsprojekt utgåendes från kliniken under de senaste två åren.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets- kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Teoretisk utbildning inom ledarskap och kommunikativ kompetens erbjuds alla ST- läkare (läns gemensam kurs). I dagsläget begränsade möjligheter för träning i ledarskap och handledning samt återkoppling på detta inom verksamheten i Eskilstuna. I Nyköping bättre möjligheter, men utnyttjas inte till fullo idag. Kommunikativ kompetens tränas och bedöms till viss del i det kontinuerliga patientarbetet samt vid sit-ins. Ledarskaps-ST erbjuds inte inom regionen.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets- kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Styrkor

- Studierektorn har en hög ambitionsnivå för klinikens ST utbildning
- Regelbunden schemalagd tid för handledning och studietid finns
- Administrativ tid är avsatt i schemat
- Kliniken har en allsidig verksamhet
- Goda möjligheter finns till sidoutbildning
- Fina lokaler med ändamålsenlig utrustning
- SK kurser och ST dagar prioriteras

Svagheter

- Kliniken är något underbemannad vilket kan påverka utbildningsmiljön
- Frågedoktor/bakjour saknas
- Långsiktig individuella utbildningsplanering saknas
- Flera handledare saknar handledarutbildning
- Begränsad möjlighet för utveckling av ledarskaps-och handledarkompetens hos ST
- Strukturerad feed-back av ST-läkarens utveckling sker alltför sällan
- För få jourpass för ST

Förbättringspotential

- Tillsätta frågedoktor/bakjour på alla pass
- Införa en långsiktig individuell utbildningsplan
- Prioritera handledarutbildning för handledare
- Bättre utnyttja möjlighet för utveckling av ledarskaps-och handledarkompetens för ST exempelvis leda glaukomrond, hålla i intern utbildning, handleda ST i allmänmedicin (inkl feedback på handledningen) mm
- Införa regelbunden strukturerad feedback av ST-läkarens utveckling
- Låta ST ta större del i jourverksamheten
- Verkställa planerade ST/Studierektors träffar, ST kollegium samt handledarträffar
- Frekventare användning av etablerade uppföljningsinstrument exempelvis medsittning

SPUR instruktörernas kommentar: Verksamhetschef samt studierektor har varit anställda på kliniken mindre än ett år. Man håller på att förbättra strukturen för ST läkarnas utbildning. Skriftlig dokumentation finns men allt har inte hunnit införas. Även majoriteten av ST läkarna har varit anställda på kliniken mindre än ett år vilket gör att många utbildningsdelar inte hunnit påbörjas och är därför svåra att värdera.

Vi rekommenderar ny SPUR inspektion inom 2-3 år.